

ΤΟ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΚΡΙΤΙΚΗΣ & ΤΕΧΝΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΝΙΚΟΣ ΓΡΥΠΑΡΗΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΥΝΤΑΙ :

Άγγελος Βραδυός, Πάνος
Κοράλης, Α. Άβούρης, Γ.
Τσιλιμίγκρας, Τόκης Δόξας,
Πάνος Σαμαράς, Τασία Ά-
δύμ, Κλέριος Μιμίκος, Χ.
Δημητριάδης, Δημήτρης Γεωρ-
γακάς κ. λ. π.

Ζακύνθος—Μάρτης 1937

Χρόνος Α'—Τεύχος Α'

Τιμή Δρ. 5

Τυπώνεται στα Καλλιτεχνικά Τυπογραφεία «ΑΥΓΗΣ» Ζακύνθου

ΤΟ

ΕΚΚΛΗΜΜΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΚΡΙΤΙΚΗΣ & ΤΕΧΝΗΣ

Συνδρομές :

Χρονιά 60—Τριμ. 15—Έξωτ. δολ. 2

Διευθυντής : Νίκος Γρυπάρης

Φροντιστής ύλης : Χ. Δημητριάδης

ΝΕΟΙ ΖΑΚΥΘΙΝΟΙ ΠΟΙΗΤΕΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΕΡΠΑΝΤΙΝΑΣ

Μιά άκοπη κόλλα ρόζ, πού με τὸ χνουδι της
λίγες στιγμές πρωτότερα εἶχε βγάλει
μαζί με τ' ἄλλα πού ξεφούριζε «χαρτιά»
ἢ «μηχανή τῆς χαρτοποιίας» ἢ μεγάλη,

Ἔπλαθε τῆς ζωῆς της τὸ γλυκόνειρο.
Καὶ τὰ προσόντα της μετρώντας, φανταζόταν
πὸς κάποια μέρα, ἀργά—μὰ ἴσως καὶ γρήγορα
κάτι... σπουδαῖο κι' ἀξίας θὰ γινόταν.

Ἴσως — ποῖος ξέρει — κάποια εἰκόνα ἀγαπητῆ
πού θὰ τὴν γέμιζαν φιλήματα καὶ χάρδια.
Ἴσως ἀκόμα κι' ἓνα γράμμα ἐρωτικὸ
πού εὐλοβικά θὰ διάβαζαν τὰ βράδια...

Ἄλλ' ὁ Μεγάλος «πρωτεμάστορας» πού ρύθμιζε
τὶς τύχες τῶν «χωριῶν» τὴν βρῆκε φῖνα
ἀλλὰ μ' ἀδύναμο κορμί... πολὺ φτωχὴ
καὶ πρόσταξε νὰ γίνῃ... Σερπαντίνα!...

Μιά μέρα κάποιος πλούσιος τὴν ἀγόρασε
καὶ τὴν ὀδήγησε σ' ἓνα ὄμορφο σαλόνι!
Φῶτα παντοῦ κι' ἀρώματα ἐξωτιάρικα
καὶ στὴν ψυχὴ της κάποια ἐλπίδα ἀναφτερώνει.

Ὅμως σὲ λίγο ἐκεῖνος τὴν ἐπέταξε
καὶ στὸ μυαλό τῆς σεραπνίνας δὲν χωροῦσε
τὸ πὼς ἀφοῦ πρὸ ὀλίγου τὴν ἀγόρασε
γιὰ ἓνα ἄλλο γοῦστο τώρα... τὴν πετοῦσε.

Ἐμεινε στὸ κενὸ λίγο μεταίωρη
σὰν νὰ μετροῦσε τοῦ «πατώματος» τὸ βάθος,
ἓνας ὠραῖος περότος τὴν ἐκύτιαξε
κι' ἀπελπισμένη... τὸν ἀγκάλιασε μὲ πάθος.

Τὴν πῆρε αὐτὸς, τὴν χάριξε, τὴν χόρεψε
λίγες στιγμὲς στὴν Σάλα τὴν μεγάλη
κι' ἔπειτα... τὴν κομμάτιασε τὴν πέταξε, τὴν πάτησε
κι' ἦρθαν κατόπιν κι' ἄλλοι...κι' ἄλλοι..

καὶ τὴν πατοῦσαν, κι' ὅλο τὴν πατούσανε
κι' ἀπ' τὸ κορμὶ τῆς πάνω ὅλο περνοῦσαν
ἄμετρα πόδια ξένων, βρόμια ἀκάθαρτα
π' ὅλο καὶ τὴν μαραΐναν, τὴν κλωτσούσαν....

...Κι' ἐπαΐθανε στὴν λάσπη!.. Τὸ πρωτὸ
στῶν σκουπιδιῶν τὸ κάρρο μιά κηδεῖα
κι' ἓνας «παλιάτσος» πού κοιτοῦσε καὶ χαχάνιζε
«ἀφ' ὑψηλοῦ» μὲ τῆς ζωῆς τὴν κωμωδία

ΤΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΤΟΥ κ. ΠΑΝΟΥ ΚΟΡΑΛΗ

Μιλῶντας ὁ Γκαΐτε γιὰ τοὺς νέους εἶπε: «Κι' ἂν προκόβει
στὸ σύνολόν του ὁ κόσμος, οἱ Νέοι ὥστόσο εἶνε ἀναγκασμένοι
νὰ ξεκινοῦν πάντα ἀπ' τὴν ἀρχὴ καὶ νὰ ξαναζοῦν ὡς ἄτομα στοὺς
σταθμούς τοῦ παγκόσμιου πολιτισμοῦ». Καὶ τὸ εἶπε ὁ μέγας
ποιητὴς αὐτὸ, γιὰ τὴν τέτοιον εἶταν ὡς νέος. Ἄς τὸν ἀκολουθή-
σουν λοιπὸν ὅλοι οἱ Νέοι πού ἔχουν πλήρη συναίσθηση τοῦ προ-
ορισμοῦ τους. Σὲ τοῦτο τὸν κόσμο ὅλοι ἔρχονται ἐλεύθεροι κι' ἐ-
πομένως πρέπει νὰ τὸν βλέπουν μὲ φρέσκο βλέμμα καὶ καινούργιο
καλμό. Ἡ ἀποστολὴ τους δὲν εἶνε νὰ σκλαβώνωνται στὰ
μουχλιασμένα καλούπια. Ἄς προσπαθῆσουν ἀπ' τὴν πρώτη στιγ-
μὴ νὰ γνωρίσουν ὅλα τὰ εἶδη τοῦ λόγου καὶ τὰ δόγματα πού
ἔχουν καθιερωθῆ. Πρέπει δηλαδὴ ἀπ' τὴν πρώτη στιγμή νὰ προ-
σπαθῆσουν νὰ πάρουν τὴν ὑποκειμενικὴ τους θέσιν ἀπέναντι στὸν
ἑαυτὸ τους, καὶ στὸν κόσμο γύρω τους. Ἡ ἀρχὴ τους, τὸ **ξεκι-
νημὰ** τους, ἐκεῖ πρέπει νὰ χεῖ τὴν βάση του: Στὴν ἀρνητικὴ τους
στάση ἀπέναντι τῶν παλιῶν, πού ἔχουν παραδοθῆ καὶ ἐπιβληθῆ.
Κι' εἶσι — μὲ πλήρη ἐπίγνωση τοῦ προορισμοῦ τους — ἄς ἐξαντι-
λοῦν ὅλες τους τίς δυνάμεις προσπαθῶντας ν' ἀναγκάζουν τὴν ἀν-
θρώπινη νὰ ἐλέγχει ἀδιάκοπα ὅλα τὰ παραδεδομένα συστήμα-
τα καὶ νὰ λυτρώνεται ἀπ' τὴν πνιγερὴ ἀτμόσφαιρα τῆς ἐπικίνδυ-
νης ἐπίδρασης.

Καμμὶ ἀδιάσειστη ἀξία δὲ μπορεῖ νὰ ἔχουν στὸ ἐλεύθερο πνεῦ-
μα τους ὁ στίχος, τὸ μυθιστόρημα, τὸ θέατρο ὡς εἶδη, ὡς καλοῦ-
πια πνευματικῆς ἐκδήλωσης, γιὰ τὸ εἶναι κοινὰ καὶ τετριμμέ-
να. Οἱ νέοι ἔχουν ὑποχρέωση νὰ ζητοῦν νέα εἶδη, νέες κατευ-
θύνσεις, νέους ὁρίζοντες. Κανένα ἀπ' τὰ παλιὰ αὐτὰ καλούπια
δὲν πρέπει νὰ τοὺς ὑποδουλώνει κάτω ἀπ' τὸ ἀγέρωχο κι' ἀπατη-
λὸ μεγαλεῖο τους! Γιὰ τὸ ὅπως τὸ ἰσχυρὸ κι' ἀκατανίκητο δίκιο
τῆς ἀτομικῆς τους ζωῆς τοὺς κάνει ν' ἀντισκέκωνται σὰν βρά-
χοι στὰ πελώρια κύματά της, εἶσι μποροῦν ν' ἀρνηθοῦν κι' ἓνα
λογοτεχνικὸ καλοῦπι πού μόνον ἀπὸ δουλικὴ μίμηση ὑπόρχει. Μὲ
τὸ ἴδιο δίκιο μποροῦν ν' ἀντιταχθοῦν μπροστὰ στὶς λογογραφικ-
κὲς ἐκδηλώσεις καὶ νὰ τις ξεριζώσουν ἀποτελεσματικὰ. Πρέπει
ν' ἀναζητοῦν τὸ πνεῦμα μονάχα. Νὰ τὸ γυρεύουν ἐκεῖ πού λάμ-
πει καὶ νὰ τὸ παρουσιάζουν μ' ἐλεύθερη ἔκφραση καὶ καινούργια

μορφή. Ὅχι νὰ τὸ καταστρέφουν μέσ' στὰ σαρβαλιασμένα καλοῦπια ὅπως τὸ θέλουν οἱ διάφοροι αὐτόκλητοι ἐπικριτές τους ποὺ νομίζουν πὼς τὰ ξέρουν ὅλα! Εἶναι καιρὸς πιά νὰ ἐννοήσουν ὅλοι αὐτοὶ οἱ κύριοι, ποὺ πληρώνουν γιὰ νὰ λένε δημόσια τὴν ἀνόητη γνώμη τους, πὼς δὲν εἶναι σέθῃ νὰ κρίνουν καὶ πολὺ περισσότερο νὰ ἐπιτήθενται μὲ λύσσα σὲ κάθε καινούρια ἐκδήλωση τῶν Νέων, γιὰτὶ κ' ὅταν ἀκόμη δὲν τοὺς ἐμποδίζει ὁ φθόνος καὶ τὸ μίσος, δὲν τοὺς τὸ ἐπιτρέπει ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀνιζηλεία. Πρέπει νὰ καταλάβουν, τέλος πάντων, ὅτι ἕνας κρινόμενος δὲν μπορεῖ, δὲν εἶναι εὐκολο πρᾶγμα νὰ κάνει τὸν κριτικὸ. Ἄλλο εἶναι τὸ νὰ γράφῃς καὶ ἄλλο τὸ νὰ κρίνεις. Τὸ πρῶτο εἶνε πολὺ εὐκολο. Τὸ δεύτερο ὅμως πολὺ δύσκολο. Εἶναι πολὺ δύσκολο πρᾶγμα κύριοι σοφοί, ποὺ τὰ ξέρετε ὅλα, τὸ νὰ μπαίνει στὴ σκέψη τοῦ ἄλλου ἂν δὲν εἴσατε πραγματικὰ σοφοί, κ' ὄχι τέτοιοι ποὺ εἴσθε. Γιὰτὶ κολλοῖ ἀπὸ σᾶς δὲ μπορεῖτε νὰ καταλάβετε οὔτε κἂν τὸ εἶδος ποὺ κρίνετε. Καὶ τὸ ἐρώτημα μπαίνει μανὰχο του: Ἄλλὰ τότε, πὼς εἶναι δυνατόν νὰ κάνουν κριτικὴ ἄνθρωποι ποὺ δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ καθοδηγήσουν πρῶτα—πρῶτα τὸν ἑαυτὸν τους καὶ κάθε τόσο—παρ' ὅλη τους τὴν διατυμπανιζόμενη πείρα καὶ σήγγραφικὴ δεινότητα—μᾶς παρουσιάζουν κατασκευάσματα ἀψυχολόγητα, ρηχὰ, χωρὶς κανένα ἐσωτερικὸ παλμό, καμμιά φιλολογικὴ ἀξία καὶ πού ὥστος τὰ χαρακτηρίζουν οἱ ἴδιοι—«τάτσι μήτσι κότσι»—ὡς ἔργα «εὐχάριστα», «δροσερά» (!) κ. λ. π.; *)

Καὶ ἡ ἀπάντηση ἔρχεται πάλι αὐθόρμητα: Μὴν τοὺς λαμβάνετε ὑπ' ὄψιν σας Νέοι. Ἄνθρωποι ποὺ χωρὶς ντροπὴ μεταχειρίζονται τὸν ἀκαδημαϊκὸ τίτλο σὲ κάθε ἀνοησία, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχουν συναίσθηση τοῦ προορισμοῦ τους. Ἐσεῖς προχωρεῖτε ἐμπρός. Ἐκτιμῆστε τὴ σοφία ποὺ τρέφει κ' ὄχι τὸ καλοῦπι ποῦ ἐξαπατάει. Βαδίζετε λυτρωμένοι ἀπ' τὰ δεσμά σας κ' ἐλεύθεροι μορφώστε ἀνεπηρέαστοι τὸν πολιτισμὸ μας. Δικαιωμά σας εἶναι νὰ βαδίζετε ὅπως κρίνετε καλύτερα, ὅπως βρίσκετε τὴ λυτρωσὴ σας. Ἡ ἀπλὴ ἀγνόητα τῆς νεότητος σας εἶναι ὁ μόνος δικὸς ὁδηγὸς σας. Αὐτὸ τὸ δῶρο τῆς ζωῆς πρέπει νὰ τὸ νοιώθετε ἀφάνταστα ἰσχυρὸ λόγῳ τῆς ἡλικίας σας. Καὶ καμμιά παραδοσὴ, καμμιά ἐπιβεβλημένη ἀξία δὲν εἶνε τόσο ἀτράνταχτη, ὥστε νὰ σᾶς ἀναγκάσει νὰ τὸ σκορπίσετε ἄδικα.

* Γιὰ τὸ χαρακτηρισμὸ «δροσερά» ὁ κ. Κοράλης θ' ἀσχοληθῆ ἐκτενέστατα στὸ δεύτερο τεῦχος μας.

Πρέπει λοιπὸν νὰ παλαίψετε μὲ τὸ ἀδύνατο. Βκείνο ἴσως ποὺ πρέπει ν' ἀγαπήσετε, πάνω ἀπ' ὅλα, εἶνε ὁ ἀγῶνας. Κάθε μέρα πρέπει ν' ἀγωνίζεσθε γιὰ τὸ ἀδύνατο καὶ ν' ἀνοίγετε νέους δρόμους σ' ἀγνωστούς ὁρίζοντες. Ὁ καθένας μας ἀποτελεῖ ἕνα μικρὸ κομματάκι τοῦ συνόλου. Κι' ὀφείλουμε νὰ προσφέρουμε ὅλη μας τὴ δύναμη γιὰ τὴν πρόοδο αὐτοῦ τοῦ συνόλου. Γιὰ τὴν πρόοδο τοῦ ἑνδοξοῦ πολιτισμοῦ μας. Δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε ὅτι εἴμαστε ἀπόγονοι ἐνδόξων προγόνων. Ὅτι εἴμαστε Ἕλληνες!

Προχωρήστε ἐμπρός μ' ἐνθουσιασμὸ Νέοι κ' ἀφήστε πίσω σας τὴ γεροντικὴ κακία νὰ ὀνειρεύετε «καινίβαλους φαφούτηδες» (!). Μὴ λαμβάνετε ὑπ' ὄψιν σας τὰ «λουκούμια» τους ἢ τὰ «τίποτα ἄλλα «μαλακά» κ' ἀνόητα ἐπιθετικὰ οἰσχρογραφήματα τους ποὺ ἐκτοξεύουν ἀπὸ τὶς προνομιακὰς στήλες τους οἱ ἀκαδημαϊκὲς ἐκλαμπρότητες. Προχωρήστε ἐμπρός Νέοι κ' ἂς μὴ λησμονᾶμε πὼς δὲν ἔχουμε τὸ δικαίωμα νὰ ξεχνᾶμε τὸν κόσμον γύρω μας γιὰ νὰ ζοῦμε μονάχα γιὰ τὸν ἑαυτὸ μας. Ὅλοι ἀποτελοῦμε τὸ ἐλάχιστο τοῦ συνόλου εἴπαμε. Ἐπομένως κανεὶς μας δὲν εἶνε, μοναχὸς του, ἕνας κόσμος ξεχωριστὸς. Καὶ τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ σᾶς Νέοι. Δικαιωμά σας λοιπὸν εἶνε ν' ἀκούμπησετε ὅπου βρίσκετε καλύτερα καὶ ν' ἀναζωογονήσετε ἀγνωστα ἢ νεκρά λογογραφικὰ εἶδη. Συμβολίστε τὶς ἐννοιες—ἂν σᾶς ἐξυπηρετεῖ—καὶ μὴν ἀκούτε τὸ πὼς «ὁ συμβολισμὸς σήμερον ξεπεράστηκε καὶ τὸ θέατρο εἶδε ζωὴ—ἀνέπνευσε», οὔτε τὸ «εἶνε περίεργο πὼς ὁ συγγραφεὺς θέλησε νὰ ξαναγυρῆ πίσω καὶ νὰ συμβολίσῃ τὶς ἐννοιες μὲ πρόσωπα ζωντανά»... Ρίξτε μιὰ ματιὰ μονάχα στὸ γαλλικὸ πνευματικὸ πολιτισμὸ καὶ θά πεισθῆτε. Θὰ δῆτε πολλοὺς μεγάλους συγγραφεῖς ποῦ βγήκαν μέσ' ἀπὸ τέτοιες προοδευτικὲς πνευματικὲς κατεύθυνσεις: Μπουρνταλὸν, Μπουσουέ, Λὰ Μρουγιέ, Λαφονταίν, Σεβινιέ, κ.λ.π.

Μὴν ἀποθαρρύνεσθε ἀπ' τὸ «μερικοὶ ἀγράμματοι νέοι»... Ἀπαντήστε τους ὅτι ὅλες οἱ ἐπιτυχίες δὲν εἶνε ἀποτέλεσμα μάθησης ἢ βαθεῖας φιλολογικῆς μόρφωσης. Ὁ Σέριφφ, λόγου χάριν, ὁ Ἄγγλος συγγραφεὺς τοῦ γνωστοῦ ἔργου «Τὸ Τέλος τοῦ Ταξειδιοῦ», ἔχει δηλώσει ὅτι αὐτεῖς εἶδε στὸ θέατρο, οὔτε διάβασε ποτε τοῦ τὰ θεατρικὰ ἔργα τῶν μεγάλων συγγραφέων.

Κι' ὁ Ὁ Καίησ—ὁ μεγάλος Ἰρλανδοῦς συγγραφεὺς τῆς ἐπιπέρας μας—εἶνε γνωστὸ πὼς τοῦ ἔλειπε ἡ στοιχειοδέστερη μόρφωση ὅταν ἀρχισε τὴ δραματικὴ του σταδιοδρομία. Καλὰ—καλὰ δὲν ἤξερε νὰ διαβάσῃ καὶ νὰ γράφῃ. Ἐργάστηκε διαδοχικὰ ἐργάτης σιτοῦς δρόμους, χτίστης, νιζαμοκαθαριστὴς καὶ ἐφημεριδοπώ-

λης τρώγοντας πάντοτε ένα ξερὸ κομμάτι ψωμί μ' ένα φλυτζάνι τσάι· καὶ γράφοντας τὰ δράματά του, ὕστερ' ἀπὸ 10 ἢ 12 ὥρες δουλειᾶς, κάτω ἀπ' τὸ τρεμουλιαστὸ φῶς μιᾶς λάμπας τοῦ πετρελαίου καὶ μέ τὸ ἀργὸ καὶ ἀτσαλό γράψιμο ἑνὸς μαθητῆ τῆς πρώτης τοῦ δημοτικοῦ. Σημειώσατε δὲ, ὅτι ὁ ἴδιος θεωρεῖ τὸ ἐκπαιδευτικὸ αὐτὸ μειονέκτημα σὰν θεατρικὸ μειονέκτημα: «Ὁ τρόπος — λέει — μέ τὸν ὁποῖον μορφώνεται κανεὶς στὸ σχολεῖο, ἀποτελεῖ ἕνα ἐμπόδιο γιὰ τὸ ἔργο τοῦ δραματικοῦ συγγραφέα. Δὲν μπορεῖ ν' ἀντιμετωπίσῃ πιά τὴ ζωὴ χωρὶς προκαταλήψεις. Ὑποτάζει ἀσυναίσθητα τὴν πραγματικὴν του σκέψη σ' ὠρισμένες γνώμες περὶ τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἀνθρώπων. Ἀκόμα δὲ, ἡ μεγαλειότερη φιλολογικὴ του μόρφωση τοῦ ἐπιβάλλει καὶ ὠρισμένες ἀρχές περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ γράφεται ἕνα δράμα. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε, τὸ δράμα τοῦ νὰ μὴν ἀφήνει τὴν ἐντύπωσιν ἑνὸς κομματιοῦ ζωῆς»...

Αὐτὴ πρέπει νὰ 'νε ἡ ἀπάντησίς σας στὶς κατηγορίες τῶν σοφῶν μας ποὺ δὲν ἔχουν τίποτα, μὰ τίποτα ἀπολύτως, νὰ μᾶς ἀφήσουν γιὰ κληρονομιά τοῦ αἰῶνα μας. Γι' αὐτὸ Νέοι, περιφρονῆστε κάθε χαιρέκακο ὕβριστὴ σας καὶ προχωρῆστε ἀνεπηρέαστοι γιὰ νὰ ἐπληρώσετε τοὺς πόθους σας καὶ τὰ ἰδανικά σας. Ζωντανέψτε μέσα σας τὴν εἰκόνα τοῦ ἀριστουργήματος ποὺ θέλετε νὰ δημιουργήσετε ὁ καθένας. Μελετήστε τὴν καλὰ πρῶτα, χαράξτε τὴν βαθειὰ μέσ' στὴ μνήμη σας, ἀντικρίστε λεπτομερέστατα τὰ ἐμπόδια ποὺ θὰ χρειασθῆ νὰ ὑπερπιδῆσετε κι' ὕστερα ἀρχίστε νὰ τὴν χρησιμοποιεῖται μὲ θάρρος, μὲ αὐτοπεποίθηση, μὲ ἀκλόνητη καὶ σταθερὴ πίστη. Κι' ἂν στὸ δρόμο σας αὐτὸ τὸν ἰδανικὸ, τὸν εὐγενικὸ, τὸν ὠραῖο, συναντήσετε ἐκείνους ποὺ ἀναδεύουν τὴν μαυρίλα στὴν ψυχὴ τους καὶ ξερνῶντας τὴν ἀθωότητά σας γλυκαίνουν με τὸ φαρμάκι! μὴν ὑποχωρήσετε. Μὲ τὸ προδιαγεγραμμένον σας πρόγραμμα, μὲ τὸν ἀκατανίκητο πόθον νὰ φτάσετε στὰ ὄνειρά σας καὶ στὶς ἄυλες ἐμπνεύσεις σας, ὑπερπιδῆστε τα ὅλα καὶ σιγά—σιγά οἰκοδομῆστε ἕνα νέο λαμπρὸ καὶ ἔνδοξο ἑλληνικὸ μεγαλεῖο!

Ἀθήνα Μάρτης 1937

ΠΑΝΟΣ ΚΟΡΑΛΗΣ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΨΑΡΑ

(ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ)

«Ὁ κάθε ἄνθρωπος, σὲ ὁποῖο κοινωνικὸ σκαλοπάτι τὸν ἔχει τοποθετημένο ἢ μοῖρα του, ἔχει καὶ τὴ δική του ἱστορία. Καὶ εἶναι ἄνθρωποι ποὺ ἡ ἱστορία τους ἀπλώνεται πρὸ ἀνοιχτὰ ἀπὸ τὸ σπίτι τους ποὺ πολλοὶ τὴν θουμάζουν, τὴν ἐξυμνοῦνε καὶ τὴν λιγουρεύουν. Μὰ εἶνε καὶ ἄνθρωποι ποὺ τὴν ἱστορία τους τὴν κλεί τὸ σπίτι τους δίχως νὰ φαίνεται, δίχως κανεὶς νὰ τὴν προσέχη.

Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι εἶνε οἱ κατάδικοι τῆς δημιουργίας, εἶνε τὰ θύματα τῆς τύχης, εἶνε οἱ μάρτυρες τῆς ζωῆς, εἶνε τὸ ἀναποδογύρισμα τῆς ἁρμονίας, τῆς λογικῆς, τῆς πίστεως.

Μιὰ τέτοια ἱστορία τραβᾶμε ἀπὸ τὸ φυσικὸ ποὺ πλέκεται μέσα στὸ σπίτι, στὸ ἀχοῦρι μᾶλλον, ἑνὸς φαμε ἱ:η ψαρᾶ.

Τὶ τὸ ἔκαμε αὐτὸ τὸ ρημάδι τῆς ζωῆς νὰ θελήσῃ νὰ περισσώσῃ τὴ δυστυχία του; Τὶ χαρὲς ἐξάνοιγε μέσα στὸ σκοτάδι ποὺ ἐσπαρτάριζε σὰν τὸ ψάρι στὸ ἀγκίστρι του, γιὰ νὰ τὸς μεταδώσῃ καὶ σὲ ἄλλα πλάσματα; Ἐδῶ εἶνε τὸ αἰνίγμα τῆς ζωῆς ποὺ καθέννας τὸ λύνει ἀνάλογα μὲ τὸ βαθμὸ τῆς πλάνης του καὶ τῆς ἀπάτης του.

Ὁ ψαρᾶς ὁ Γιάννης γεννημένος στὴ φτώχεια καὶ παλεύοντας μὲ τὴν δυστυχία, ἐνῶ δὲ μπορούσε νὰ ζήσει τὸ θαλασσοδαρμένο κουφάρι του, ἐπῆρε γυναῖκα ὅμοια σὰν αὐτὸν φτωχὴ, καὶ στὸ ἀπαίσιο περιβάλλον τῆς φτώχειας, τῆς πείνας καὶ τῆς ἀχαρῆς βιοπάλης, εἶχε τὸ ἀναίσθητο κουράγιο νὰ δημιουργήσῃ φαρμακία, νὰ κάμῃ τέσσαρα παιδιά ποὺ τὰ ἐπροίκισε ἀπο τὴν κοιλιὰ τῆς μάννας τους μὲ τὴν δυστυχία, μὲ ἕνα σκοτάδι ἀπέραντο.

Στὸ ἀχοῦρι τοῦ ψαρᾶ παίζεται ὅλοένα τὸ δράμα τῆς δυστυχίας, χωρὶς κανέναν νὰ συγκινηθῆ γιὰ αὐτὸ, χωρὶς κανέναν νὰ τὸ προσέχη. Φτώχεια, πείνα, γύμνια, ἀρρώστειες, ὅλες ἢ στέρησεις πλέκονται σὰν ἀράχνες στὸ ἀχοῦρι τοῦ ψαρᾶ καὶ σὰν μυῖγες σφιδάζουνε σ' αὐτὲς τὲς ἀράχνες ἕξ πλάσματα.

Ἡ ζωὴ γεν. κα τῶν δυστυχισμένων πολλὰς φορές χρησιμεύει γιὰ ρεκλάμα τῆς λεγόμενης φιλανθρωπίας, ποὺ τῆς ρίχνει τόσα ψίχала ὅσα γιὰ νὰ διατηρηθῆ στὴ δυστυχία ἢ ζωὴ.

Ἄς ἔμπουμε στὸ ἀχοῦρι τοῦ ψαρᾶ κι' ἄς παραστομε θεατὲς σὲ δυὸ σκηνὲς τοῦ δράματος τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς ποὺ παίζεται ἐκεῖ μέσα.

Κουρελιάρικα καὶ ξυπόλυτα τὰ τέσσαρα μικρὰ παιδιά τοῦ ψαρᾶ κάθονται σιωπηλὰ καὶ φρόνιμα κοντὰ στὴ μαραμμένη μάννα τους ποὺ μπαλῶνει κάτι τσόλια. Ἀρχίζει νὰ βραδυάζῃ κι' ἐκεῖ μέσα δὲν ὑπάρχει τίποτε. Σὲ κάθε βῆμα διαβάτη ποὺ ἀκούει στὸ δρόμο, ἀναταράσσεται ἡ μάννα καὶ μὲ προσδοκία γυρίζει τὰ μάτια κατὰ τὴν εἰσοδο τοῦ σπιτιοῦ. Σὲ ἀρκετὴ ὥρα ἀνοίγει ἡ πόρτα καὶ μπαίνει ἀναμαλλισμένος, ἀξούριστος, μαυρι-

σμένον· από την άλλη της θάλασσας, ξυπόλυτος, πρόωρα γερασμένος ο ψαρᾶς. Στο χυμωμένο βλέμμα του πού τὸ ρίχνει στοργικά στη γυναίκα και τὰ παιδιά του λάμπει μιὰ ἀχτίδα χαρᾶς. Κρατεί στα ροζιασμένα χέρια του λίγα ψάρια, χάνους και πέρκιες, και λέει τῆς γυναίκας του:

— Χαζίρωσέ τα 'Ελένη ἤσχιασε νὰ γυρίσω.

'Ἐπῆρε δυὸ μποτίλιες τῆ μιὰ γιὰ λάδι και τὴν ἄλλη γιὰ κρασί και ἔφυγε.

Τὰ μουδιασμένα ἀπὸ τὴν πείνα και τὸ κρύο παιδάκια ἐκάνανε χοροπηδώντας δικήλωσι γύρω στὰ πετρόψακα και με τὴ γλυκειὰ φωνούλα τους ἐρωτήσανε τὴ μάνα τους.

— Θὰ φᾶμε μανούλα ψωμάκι.

Και παιδάκια μου πᾶσι νὰ σᾶς φέρῃ ὁ πατέρας σας.

Κι' ὅταν σὲ λίγο ἐγύρισε ὁ ψαρᾶς, ὁ ἀμυκλος ἔνοχος τῆς τόσῃ δυστυχίας, με τὰ ψώνια και δυὸ καρβέλια μαῦρο ψωμί, ἀρχίσανε τὰ παιδιά νὰ φωνάζουν χαρούμενα και νὰ λένε τραγουδιστά:

— Θὰ φᾶμε ἀπόψε, μᾶς ἔφερε ὁ πατέρας ψωμάκι.

'Ἐδῶ τελειώνει ἡ πρώτη πράξι τοῦ δράματος τῆς φτώχειας, κάπως ὄχι τόσο ἀξιολύπητη.

Τώρα ἡ δεύτερη και πού παίζεται συχνότερα.

'Ἡ ἴδια στάσις τῶν παιδιῶν, ἡ ἴδια προσδοκία τῆς μάνας περιμένοντας τὸν ἀντρα τῆς.

'Ἐχει ἀρκετὰ τώρα βραδυάση, βρέχει, φυσᾶ δυνατὰ και μόλις μιὰ λαμπίτσα με σπασμένο γυαλί φωτίζει χλωμὰ τὸ ἀχουρόσπιτο.

'Ἀνοίγει ἀθόρυβα ἡ πόρτα και μούσκεμα ἀπὸ τὴ βροχὴ μπαίνει με σκυμένο τὸ κεφάλι ὁ ψαρᾶς.

— Τίποτσι, 'Ελένη, λέει σιγὰ τῆς γυναίκας του και κάθεται σὸν παραλυμένος σὲ μιὰν ἄκρη.

Τὰ παιδάκια τὸν κυττᾶνε ἀμίλητα πού τὸ κρῦσι ἡ πείνα ἀρχισε νὰ τὰ τρεμοκουκουλιζῇ.

'Ἐπειτα σιμώνοντας τὴ θλιμμένη μάνα τους, τὴν πιάσανε ἀπὸ τὸ φουσιάνι και τῆς εἶπαν:

— Μανούλα, δε θὰ φᾶμε ἀπόψε ψωμάκι;

— Ὅχι, μόλις συγκρατώντας τὰ δάκρυα, τοὺς εἶπε:

— Βάλε μας μανούλα νὰ κοιμηθοῦμε, τῆς εἶπαν με μιὰ φωνή, πού ἦταν σὸν μαχαίριὰ στὰ στήθη τῶν γονέων των.

'Ἐδῶ τελειώνει ἡ δεύτερη πράξι τοῦ δράματος τῆς ζωῆς στὸ σπίτι τοῦ ψαρᾶ, και κοιμούνται θεονήστικα τὰ τέσσαρα ἀνθρώπινα πλασματάκια, και ὅσο θέλει ἄς ἠχολογᾶει ἡ οὐράνια μελωδία πῶς:

«Τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ οὔτε στείρουνσι, οὔτε θερίζουσι» και τὰ λοιπὰ.

Σάκυνθος

ΑΝΔΡΕΑΣ Α. ΑΒΟΥΡΗΣ

Πεζὰ τραγούδια

1

Αὐτὸ τὸ βράδυ, πού τὸ φεγγάρι θὰ σκάση φουσκομάγουλο ἀπ' τὴν ἀνικερυνή κορφή, θὰ φυλάω καρτέρι στὸ ἔβγα του.

Και τοῦτο, γιὰ τὰ κεντήσω τὸ πρόσωπό σου με μεταξένια ὀλογάλανη κλωστή στὸ δίσκο του. Ὅστερα θὰ σταυρώσω τὰ χέρια και θὰ τηρᾶω χαῦνος ὄλη νύχτα τὸ διάβα σου ἀνάμεσα ἀπ' τοὺς οὐρανοὺς.

'Ἐσύ θὰ μοῦ γελᾶς ἀπὸ ψηλὰ. Θὰ σοῦ χαμογελάω και γώ και θὰ φχαριστιοῦμαι.

Χαλκίδα

Πᾶνος Σαμαρᾶς

ΑΓΑΠΩ....

'Αγαπῶ, τὸ γαλάζιο τ' οὐρανοῦ και τ' ἀπέραντο τῆς θάλασσας, γιατί μοιάζει με τὰ μάτια σου, ἀγαπημένη.

Τὰ γιασεμὰ, ἀγαπῶ, και τὰ κρίνα, γιατί τοῦ προσώπου σου τό χρῶμα ἔχουν. Τίς χώρες τοῦ ταγκὸρ λατρεύω, γιατί μοῦ θυμίζουν τῆς ψυχῆς σου τὸ μυστήριο.

Τοῦ ἡλίου τὸ φῶς ποθῶ, γιατί τῶν μαλλιῶν σου τὸ χρῶμα ἐπῆρε. Τὰ Ρόδα με σαστίζουσε, γιατί τ' ἄρωμα τοῦ κορμιοῦ σου μοῦ θυμίζουσε.

Τίς θαμπὲς μορτιάτικες μέρες ἀγαπῶ, γιατί με τίς ἀσημένιες ἀχτίδες τους, τίς ἀπότομες βροχὲς τους, τὰ φυσήματά τους και τὰ γεμάτα μελωδίες διαλείμματά τους τῆς φωνῆς σου μοιάζουν.

'Αγαπῶ, δυνατὰ και ἀταίριαστα, στερνὰ, ὅ,τι ἐσένα μοῦ θυμίζει, ὅ,τι με σένα μοιάζει, ὅ,τι κάτι δικό σου ἔχει, ἀγαπημένη μου.

Χρήστος Δημητριάδης

ΕΚΛΕΧΤΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΕΝΟΣ ΔΕΝΔΡΟΥ

Κάτω ἀπ' τὸ γίγαντα κορμὸ και τὰ πελώρια τόξα τῶν κλώνων σου, πού κλείσανε αἰώνων ὀμορφιὲς ὁ νοὺς μου, στὸν Ἀπρίλι του, φαντάστηκε τὴ δόξα γιὰ σὲ τραγούδι ἀθάνατο, νὰ γράψῃ, και στορφῆς.

Τώρα στὴ δύση τῆς ζωῆς ἐδῶ ξαναγυρίζω.

Τὸ θαῦμα ἐκεῖνο ἐχάθηκε, τὸ δένδρο ἐκεῖ δὲν ζεῖ.

Μεσ' στὸ πελώριο λάκο του, με λύπη μου ἀντικρύζω, γιομάτο νοσταλγίες κενὸ, ν' ἀνοίγεται βαθύ.

(Ἀνέκδοτο)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΙΛΙΜΙΓΚΡΑΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

ΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΜΠΕΤΟΒΕΝ

Ἐβγαίνει στοὺς ἔρημους δρόμους γιὰ νὰ συναντήσῃ τὰ ὄνειρά του. Ἐπαιρνε τὴ σιωπὴ καὶ τὴ φοβικὴ τους γιὰ νὰ τονίζει τίς μελωδίες του. Ὄταν εἰς καλαμιῶνες σφύριζαν, αὐτὸς ἄπλωνε τίς παλάμες του καὶ χούφτωνε τίς ἁρμονίες των. Ἀπὸ τὰ ρυάκια ἔσκυβε καὶ μάζευε τίς σταλαγματιῆς τῶν ἤχων τους...

Μόλις γύριζε εἰς τὴ γῆ, εἶχε μαζὺ του τὸ μέλλον του. Ἄφηνε τίς γρίλλιες τοῦ παραθυριοῦ του ν' ἀνάψουν τὸ φεγγάρι καὶ καθόταν νὰ μιλήσῃ μὲ τὸν ἑαυτὸ του. Ὄταν ἔφθανε εἰς τὴ πόρτα, τὸν ἔβλεπε πάντα νὰ φεύγῃ ἀπὸ πάνω του καὶ νὰ τὸν ὑποδέχεται, μὲ μιὰ σοβαρὴ ὑπόκληση.

Ἡ γνωριμιὰ τους διακρινόταν πέρα ἀπ' τὸν ὄριζοντα. Ταξίδευε, τότε, γιὰ κάποιες χῶρες, ποὺ βρίσκονταν κοντὰ στὸν οὐ-

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΠΟΙΗΤΡΙΕΣ

ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

Ἀξίζει τάχα μιὰ ζωὴ τέτοια νὰ ζῶ
καὶ ἡμερῶν τὴ μοῖρα νὰ ρωτῶ
καὶ στοὺς χρησμούς της πάντα ν' ἀμφιβάλλω;
Τὶ νὰ πιστέψω σὰν ἀθάνατο, μεγάλο,
ἢ μὴν εἶν' ὄλα ἓνα παιγνίδι πλανερδῶ;

Πῶς νὰ βαστάξω στὸν αἰῶνα τοῦ καῦμοῦ
χωρὶς νὰ βλέπω τὴ στιγμή τοῦ λυτρωμοῦ,
συμβατικὰ τὴν κάθε λύση ν' ἀτενίζω;
Ἀξίζει τάχα ἐδῶ κι' ἐκεῖ νὰ ξεφυλλίζω,
μάταια τα ρόδα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ κορμιοῦ;

Ζωὴ νὰ μόνον ὅ,τι γύρω μου θωρῶ;
Μὴν εἶναι ἀκόμα κι' ὅ,τι ἀνέκκλητα ποθῶ,
σκηνοθεσία γιὰ τὸ δρόμο τοῦ θανάτου;
Χαρὲς καὶ πίκρες κι' ἡδονές, ὄλα ἴδω-κάτου
μὴ μᾶς προσφέρονται γιὰ θεῖον ἐξιλασμό;

(Ἀνέκδοτο)

ΤΑΣΙΑ ΑΔΑΜ

ρανδ. Εἶναι πλασμένες σὰν πελώρια λίβνα καὶ σσελεύουν κυματιστὰ στὸ χάος τοῦ ἀπείρου, δίπλα εἰς ἀστερία. Ἐκεῖ ἀπάνω τὸν βρῆκε, μιὰ νύχτα, νὰ κρατᾷ εἰς τὰ χέρια του τὰ τραγούδια τῶν σειρήνων καὶ τὸν ἔκλεισε μέσ' εἰς τὴν καρδιά του.

Ὄταν ἔβγαине νὰ μιλήσουν, ἦταν κάτι σὰν ἀέρας εἰς τὴν ἀρχὴ, ποὺ γινόταν ἀπότομα πλάσμα κι' ἄφηνε χάμω τὸ σχέδιο τῆς σκιάς του. Στίς γραμμὲς τοῦ μετώπου του εἶχαν μαζευτῆ ἢ συλλαβὲς τῶν στοχασμῶν του. Τὰ μάτια του ἦταν καμωμένα ἀπὸ τὸ φῶς τῆς χίμαιρας.

Καλησπέρα, Μπετόβεν, τοῦλεγε.

Κι' ὅταν ἄπλωνε τὸ χέρι του, ἔπιανε τὸ δικό του.

Ὁ Μπετόβεν καθόταν ἀναγερότὸς εἰς τὴν ἀντικρουνὴ καρέκλα κι' ἔπαιζε μὲ τοὺς λιγμεῦς, ποῦρχονταν ἀπόξω. Ἐκεῖνος τοῦ διηγείτο τίς ἱστορίες τῶν πόθων του καὶ τῶν ταξιδιῶν του, ὡς ὁ Μπετόβεν ξεδίπλωνε μπροστὰ του τὸ τεράστιο χαρτὶ τῆς ζωῆς του καὶ τοῦδιχνε τίς πολιτείες τῆς δόξας, ποὺ θὰ περνοῦσε.

Νὰ, ἐδῶ, τοῦλεγε, θάνα ἢ ἐπιτυχία τῆς μεγαλύτερης συμφωνίας σου. Τὸ θέατρο θὰ πλημμυρίζει ἀπ' τὴ θεότητα τῆς ὁμορφιάς καὶ ἡ φωνὴ σου θὰ κυλάει εἰς τὰ βελούδα τῆς. Τὰ χέρια τοῦ κόσμου θὰ σὲ σηκώνουν ψηλὰ καὶ σὺ θὰ χαμογελάς...

—Θὰ γίνω σὰν καὶ Σένα; Τὸν ρωτοῦσε.

—Μὲ ἐγὼ εἶμ' ἐσὺ, τοῦλεγε ὁ Μπετόβεν. Ἐχω βγῆ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ σου κι' εἶμαι ὑπαρξὴ σου. Οἱ ἄνθρωποι θὰ σὲ θαυμάζουν, γιὰτὶ ἐσὺ θὰ εἶμ' ἐγὼ. Τότε, ἐγὼ θὰ εἶμαι μέσα σου καὶ θὰ σοῦ στέλνω ἀπ' τὴ ψυχὴ μου τὴ φωνὴ σου. Τὰ χεῖλη μας θὰ χουν κολλήσει εἰς τὴν ἁρμονία.

Τὰ μάτια του ἔπαιρναν τὰ μαῦρα σημεῖα, ποῦδειχνε ὁ Μπετόβεν, καὶ τὰ καναν πολιτείες. Τὶς ἔπιανε ὕστερα μὲ τὰ χέρια του καὶ τίς ἔστηνε στοὺς δρόμους ἔξω. Ἐφταναν ὡς τὸ τέλος τοῦ κόσμου. Τὸ βλέμμα του ἄπλωνε καὶ τίς ἀγκάλιαζε ὄλα μαζὺ. Τότες, τὰ πόδια του ἄφηναν τὸ χῶμα κι' ἀνέβαιναν εἰς τὰ σύγνεφα.

Πύργος Ἡλείας

ΤΑΚΗΣ ΔΟΞΑΣ

Ἑλληνικὸς στίχος

ΕΝΑ ΠΡΩΪ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΣΤΗ ΖΑΚΥΝΘΟ

[Χαρισμένο τῆς δ. Α***]

Περήφανο, νὰ ! τοῦ Ποιητῆ τ' ὀλόμορφο νησί,
τὴν ἀγκαλιά του γαληνὰ καὶ πρόθυμην ἀνοίγει,
καὶ ἡ Πολιτεία του μέσα ἐκεῖ, μὲ χάρη περισσὴ,
ξυπνᾷ στὰ πρῶτα τῆς αὐγῆς μῦρα καὶ θεῖα τῆς ρίγη.

Κορώνα βενετσιάνικη τὸ Φρούριο της φορεῖ
καὶ στὸ Σκοπὸν, ἀντίκρη της, μὲ βλέμμα πόθου νεύει
καὶ αὐτὸς, γεμᾶτος ἔρωτα, τῆς ψάλλει τρυφερῇ
ὠδῇ, καὶ μιὰ αὔρα στῆς ἑληνὲς ἀργὰ τὸν συνοδεύει.

Ἐμπρὸς τὸ Ἴόνιο πέλαγος ἀπλώνεται γλαυκὸ,
στὰ χάδια καὶ φιλήματα τοῦ ἡλιοῦ παραδομένο
καὶ στὰ λαμπρὰ του κύματα κάποιον πανὶ λευκὸ
πλέει μὲ τοὺς γλάρους γύρω του πυκνὰ συντροφεμένο.

Τώρα γλυκὰ τὰ σήμαντρα τοῦ Ἁγίου της δονεῖ
ἱερὸς παλμὸς, ἐνῶ καλοῦν στήν πρώτη λειτουργία
ἤχοῦν καμπάνες καὶ γελοῦν οἱ γλαφυροὶ οὐρανοί,
ἀκούγοντας εὐφρόσυνα τὴ θεῖα τους μελωδία.

Καὶ βγαίνει ὁ κόσμος ὕστερα, περνῶντας τὰ στενὰ,
τῆς ροῦ γες καὶ στὰ σπίτια του χριστιανικὰ γυρῖζει
Καὶ στ' ἀνθηρὰ παράθυρα στέκουν ἢ νηὲς σεμνὰ
καὶ ρόδο τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη τους ἀνθίζει!

Κλέαρχος Στ. Μιμῖκος

[Ζάκυνθος 7-X-1934]

**Ἡ ΚΡΙΤΙΚΗ
τοῦ βιβλίου**

Πάνου Κοράλη **ΕΙΡΗΝΗ**, [Ζῆτε ἐν εἰρήνῃ]

Συμβολικὸ δράμα σὲ πρόλογο, τρεῖς πράξεις καὶ ἐπίλογο [εἰκόνες 6]

«*Εἰρήνη*» εἶναι ὁ τίτλος τοῦ θεατρικοῦ ἔργου τοῦ κ. Π. Κοράλη [γνωστοῦ στὸν κόσμον τῶν γραμμάτων καὶ ἀπ' ἄλλα του λογοτεχνικὰ ἔργα] ποὺ ἐκυκλοφόρησε πρὸ ὀλίγου καιροῦ. Ἡ κομπὴ ἐκδοσῆ του κοσμεῖται μὲ ὠραῖο ἐξώφυλλο ποὺ παριστάνει τὴ σπονδὴ τοῦ κόσμου στὸ βωμὸ τῆς εἰρήνης καὶ διαθέτει εὐχάριστα τὸν ἀναγνώστη, πρῶτου ἀκόμη γίνῃ θεατῆς τοῦ ἔργου.

Ὅτι προστάτιδα τῆς προκοπῆς καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἡ Εἰρήνη, ἡ ὁμογάλαχτι, ἀδελφὴ τῆς Εὐνομίας καὶ τῆς Δίκης καὶ τρίτη κόρη τῆς Θέμιδας, εἶναι γνωστὸ ἀπ' τοὺς ἀρχαίους. Ἡ Εἰρήνη, ποὺ ἕμνησαν ὁ Εὐριπίδης καὶ ὁ Ἀριστοφάνης καὶ στήν ἀποῖα οἱ Ἀθηναῖοι ἵδρυσαν βωμὸ. Τὴν ἱερὴ αὐτὴ ἰδέα, τὴν ἀδελφὴ τῆς ἐλευθερίας, οὐδ' ἂν σύμβολο τῶν καλῶν σχέσεων ἀνάμεσα στοὺς λαοὺς, καταπίαστηκε νὰ παρουσιάσῃ καὶ νὰ ζωντανέψῃ στὸ ἔργο του ὁ συγγραφέας. Κι' ἀλήθεια ὕστερ' ἀπὸ τὸν ἀπαισιοπογκόμοιο πόλεμον, ποὺ ἄφηκε ἐρείπια καὶ δυστυχία, εἶχαν καὶ ἔχουν οἱ λαοὶ τόσην ἀνάγκη τῆς εἰρήνης γιὰ τὴν περισυλλογὴ τους καὶ τὴν ἀνασυγκρότησιν εἶναι ἐπομένως τὸ θέμα πάντοτε τόσο ἐπίκαιρον!

Κι' ὁ συγγραφέας τῆς «*Εἰρήνης*», γιὰ νὰ μᾶς δίδαξῃ γιὰ τὴν Εἰρήνην, προσγειώνεται στήν κοινωνικὴ μας πραγματικότητα καὶ μὲ πολλὴ τέχνη μετουσιώνει τὴν εἰρημιστικὴν διδασκαλίαν του σ' ἓνα συμβολισμόν, ποὺ τοῦ χρειάζεται, γιὰ νὰ γίνῃ νοητὸς.

Μὲ λίγα λόγια ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἔργου εἶναι ἡ ἐξῆς: Ἐνας ἀνεξάρτητος νέος καὶ ζωὴ γεμᾶτος, ὁ Κοσμᾶς, ποὺ ἔτυχε ὁμως νὰ εἶναι ἀνιψιδὸς τῆς πλοισύου Κόκκας (ποὺ ἀντιπροσωπεύει τὴν ἔριδα, τὴν ἐπιδιωξὴν τοῦ πλοῦτου καὶ τὴν ἐλφεινὴν ματαιοδοξίαν) ἐρωτοτροπεῖ στήν ἀρχὴ μὲ τὴ Χρύσα, τῆς θείας του ψυχοκὸρη ἓνα ἄστατο καὶ ἐλαφρὸ πλάσμα, ἀλλὰ τὴν καρδιά του δίνει μ' ὅλην τὴν ψυχὴν στήν Εἰρήνην, ποὺ ἐξυμνεῖ σ' ἓνα φίλον του. Ὁ Κοσμᾶς εἶται ὁ ἀντιπροσωπευτικὸς τύπος τοῦ ἐνδρετου ἀνθρώ-

που και πολίτου με ανώτερα ιδανικά και την Ειρήνη τή θέλει για γυναίκα του, γιατί αυτή—λέει—είναι «τὸ ἀγαθὸ πού μέλλει νὰ με ὑψώσει ἐπάνω ἀπ' ὅλους τοὺς μονάρχες τῆς Οἰκουμένης!». Γι' αὐτὸ μισεῖ τὴν εὐνοουμένη ἀπ' τὴ θεία ὑποψήφια νύφη, τὴν Ἀνδρομάχη, κόρη τοῦ κ. Πολέμη, ἰσχυροῦ τῆς ἡμέρας. Καὶ ξέρει καλὰ ὁ Κοσμάς πὺς ἡ θεία του μόνο ἀπὸ φιλοδοξία, γιὰ νὰ συγγενέψῃ με τὴν οἰκουγένεια Πολέμη, θέλει νὰ τοῦ τὴν δώσει γιὰ γυναίκα του.

Ἡ Χρῦσα πιστεύει στὴν ἀρχὴ πὺς γιὰ χάρη τῆς παρτίτης ὁ Κοσμάς τὴν Ἀνδρομάχη, ἀλλ' αὐτὸς ἐξομολογεῖται στὴν Εἰρήνη τὰ ἀγνὰ του αἰσθήματα καὶ τὸν ἔρωτά του. Ἡ Εἰρήνη τέλος ἀνταποκρίνεται, ἐνῶ ἡ θεία του λυσσᾷ ἀπὸ ἐκδίκηση, γιατί με τὸ γάμο αὐτὸ τοῦ Κοσμά πὺς ἔγινε κίολας καταστρέφονται τὰ σχέδιά της. Ἡ ἀπάνθρωπη Κάκια δὲν θέλῃ μόνον νὰ τὸν ἀποξενώσει ἀπὸ τὴν περιουσία της, ἀλλὰ φροντίζει νὰ τὸν χωρίσῃ μ' ἔξορία του σὲ νησί. Ἡ Χρῦσα, πὺς τὴν ἔχει παντρέψῃ ἡ Κάκια μ' ἓνα τύπο ἀρχοντοχωριάτη, τὸ Λίνο Πλουτίδη, καταστρώνει ἓνα πονηρὸ σχέδιο με τὸ βλάκα ὑπῆρέτη τοῦ Κοσμά, ὁ ὁποῖος πηγαίνει γιὰ ταξίδι, καὶ τ' ἀποτελέσματα εἶναι νὰ χάσῃ ἡ Εἰρήνη τὰ λογικά της, γιατί πίστεψε πὺς ὁ Κοσμάς τὴν ἐγκατέλειψε. Πράγματι ἡ Εἰρήνη δὲν τὸν ἀναγνωρίζει, ὅταν γυρίζῃ. Κι' ἡ ἄθλια Κάκια, πὺς πίστευε πὺς πέτυχε τὴν ἔξορία τ' ἀνιψιοῦ της, ὅταν γιόρταζε τὰ γενέθλιά της, ξεσκεπάζεται ἀπὸ τὸν Κοσμά, πὺς φτάνει, μπροστὰ στοὺς προσκεκλημένους της σὰν τρελλός. Ὁ Κοσμάς τέλος με τὴν βοήθεια τοῦ γιατροῦ—Χρόνου κατορθώνει καὶ συνεφῆρνει στὰ καλὰ της τὴν Εἰρήνη, ἐνῶ ἡ Ἄρετὴ καὶ ἡ Εὐτυχία [προσωποποίηση] τοὺς εὐχονται....

Ὁ συγγραφέας ἔχει ἓνα φυσικὸ καὶ ἀβίαστο γλωσσικὸ τύπο πὺς εὐχαριστεῖ. Φυσικὰ καὶ τεχνικὰ κινουῦνται καὶ δροῦν τὰ πρόσωπά του, φιλοσοφεῖ ὅπου εἶναι μόνο ἀνάγκη καὶ παρεμβάλλει καὶ τὴν ἀφέλεια, ὅπως τὸν ὑπῆρέτη Μιχάλη. Με τὴν τεχνὴ διαζωγραφίζει τὶς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες καὶ τὰ πάθη, ὅπως ἐπίσης τὴ φτώχεια καὶ τὸν πόνο. Γενικὰ βρίσκω ἄφογη τὴν ἐσωτερικὴ οἰκονομία τοῦ ἔργου. Ὅσο γιὰ τὶς ἰδέες του ὁ συγγραφέας φαίνεται ἔμπειρος τῆς ζωῆς καὶ προσέχει με λεπτότητα νὰ βάλῃ λεπτομέρειες ἐκεῖ πὺς τὸ δικὸ μας μάτι δὲν πολὺ ἐξετάζει. Πρὸ πάντων παρέχει διδάγματα γιὰ τὴν ἰδέα τῆς εἰς ἑξῆς. Αἰωνία λάμψη εἶναι ἡ ἀλήθεια. Κ' ἡ εἰρηνικὴ συνεργασία εἶναι τὸ μόνο πὺς θριαμβεύει στὸν κόσμον. Αὐτὸ εἶναι τ' ὠραῖο του δίδαγμα.

Ὅταν πολλοὶ φίλοι κ' ἐγὼ πρωτοδιαβάσαμε τὸ ἔργο τοῦ ἀ-

Ξεπαινοῦ συγγραφέα, διαρωτηθῆκαμε γιατί τάχα δὲν παίχτηκε πρῶτα κ' ἔπειτα νὰ δημοσιευθῇ. Καὶ βρήκαμε τόσο δικαιολογημένα τὰ λόγια τοῦ συγγραφέα στὸ σημεῖομα πὺς παραθέτει στὸ τέλος! Συστοιῦμε λοιπὸν καὶ μεῖς—σὰν πελάτες τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου—στοὺς ἑλληνικοὺς θιάσους πὺς θέλουν ν' ἀνεβάζουν καὶ καλὰ ἑλληνικὰ ἔργα, ν' ἀνεβάσουν τὸ ὠραῖο αὐτὸ συμβολικὸ καὶ ἠθικὸ ἔργο. Σίγουρα θά' χῃ μεγάλῃ ἐπιτυχία.

Δημήτρης Ι. Γεωργανᾶς

ΓΙΑΝΝΗ ΣΚΑΡΙΜΠΑ

“ΟΥΛΦΛΟΥΜ,”

(ΠΟΙΗΜΑΤΑ - ΧΑΛΚΙΔΑ 1936)

Ἡ ψυχὴ τοῦ Γιάννη Σκαρίμπα — μιὰ ψυχὴ πλούσια σὲ συναισθηματικότητα — παραδέρνῃ ἀνήσυχη μέσα στὰ στενὰ πλαίσια τῆς Χαλκίδας π' εἶναι ταυτόχρονα καὶ τὰ πλαίσια ὅλης τῆς γῆς.

Ἐνας πόθος φυγῆς, μιὰ νοσταλγία γι' ἀγάπες πὺς πέρασαν καὶ μιὰ ἀνησυχία ἀέναντ τὴν γεμίζουν ὀλόκληρη. Ὅμως πᾶν ἀπ' ὅλα — ἐκδηλομένη ἢ ὑπνοοῦμενος — ὁ πόθος φυγῆς. Γιὰ πού; «πρὸς ἓνα δρόμο φειδωτὸ πὺς σβεῖ στὰ χάη» καὶ βγαίνει: «ἔξω ἀπ' τὴν τρικυμία αὐτοῦ τοῦ κόσμου».

Ἡ καθημερινὴ σύγκρουση τοῦ πλούσιου ἐσωτερικοῦ του κόσμου με τὴν περὶ ρουτίνα τῆς ζωῆς, κουράζει τὸν γεμάτο συναισθηματικὴ ποιητὴ καὶ μαζί τὸν ἐραστὴ τὸν αἰώνιο πού: «θὰ πεθάνῃ — γιὰ ἔρωτα καθὼς μιὰ βραδυὰ θὰ πηγαίνῃ» τ' ἀνάβῃ ἓνα πυρετὸ ἀγωνίας καὶ μέσα στὴν ἐξαφῆ φωνάζει:

«Τρελλαμένος κι' ἀνήμερος θὰ κινήσω ἓνα δεῖλι με δεμένο στὰ μάτια μου τὸ μαντύλι διπλό.

— Ἄχ τυφλὸς — νὰ μὴ σκέφτουμε, νὰ μὴ στρέφῃ σφοντύλι τῆς ζωῆς τὸ ταμπλό!...»

Ἀμέσως ὁμως μπερδεύεται, λὲς, πᾶν στὰνθρώπινα δεσμά του, νοιώθει τῆς φυλακῆς του τὰ σίδηρα βρειά, κι' ἀποκκμμένος κάθεται κάτω βκρύς, γιὰ νὰ ξεχυθῇ ὁ στίχος του γεμάτος πικρία καὶ σαρκασμὸ:

«... ὦρα καλὴ κι' ἔχω δουλειὰ

στὸ χεῦμα δῶ πὺς βρέθηκαν οἱ καῦμοί μου

Ἄσπρα νὰ κάμω τὰ χρυσὰ μου τὰ μαλλιά

κι' ἔπειτα νὰ λιγίσω τὸ κορμί μου.

Κι' ἀπὸ κοντὰ — λείπει ἀπὸ μᾶς ποτὲ ὁ σεβτᾶς —

νὰ ξεψυχῆσω ἔχω δουλειὰ γλάρε μου πλοῖο ... κλπ.

Ποῖο φανερὴ ἢ ἀγωνία πὺς δημιουργεῖται στὸν ποιητὴ, ἀπ' τὴν σύγκρουσὴ του με τὴν συμβετικὴ ζωὴ τῶν γύρω του ἀνθρώπων καὶ τὴν κοινωνικὴ μηδανιότητα, ἀκόμη καὶ ἡ πίστη του τὸ μάταιο τῆς ἀντίστασης τῶν ἀνθρώπων μπρὸς στὴν ἀμετά-

κλητη φθερὰ τῶν ὄντων, γίνεται μετὰ τὸ ποίημά του «Σπασμένο καράβι» — ἓνα ἀπ' τὰ πιὸ ἀντιπροσωπευτικά του — ἔπου κουρασμένος ἀπ' τὴν μάταιη προσπάθεια γιὰ τὴν λυτρωτικὴ φυγὴ, ψυθιρίζει σὰν σὲ προσευχή:

«Ἐτσι νᾶμαι καράβι γκρεμισμένο νεκρὸ

— ἔτσι νᾶμαι —

σ' ἀμουδιὰ πεθαμμένη καὶ σὲ κούφιο νερὸ
νὰ κοιμᾶμαι...»

Μόνον ἡ ἀγάπη — κυριαρχη στοὺς στίχους του, — ἀλλὰ πάντα σχεδὸν μακρυνὴ καὶ χαμένη — τοῦ δίνει τὴν ξεκούραση κι' ἀκόμα τὴν ἐντύπωσιν πὼς βρίσκεται στὰ νερά του. Μέσα στὴν κατὰ τὸν ἄνθρωπον τὴν νοιῶθει σὰν «μακρινὸ φάρο» ποὺ μιὰ σβεῖ καὶ μιὰ ἀνάβει: «σὰν μιὰ κλωστή ποὺ ντῶνει μιὰ καὶ μιὰ πάει νὰ κοπῇ».

Κεῖνο ὅμως π' ἀπ' τὴν πρώτη στιγμὴ σὲ ξαφνίζει καὶ ταυτόχρονα σοῦ τραβᾷ τὸ ἐνδιαφέρον, εἶναι τὸ ὄψος τοῦ ποιητή. Ἐνα ὄψος ἀπόλυτα πρωτότυπο καὶ μιὰ σκέψη κάπως ιδιόρρυθμη τόσο στὴν σύλληψιν, ὅσο καὶ στὴν ἔκφραση.

Τραγουδιὰ πότε σὰν παραλήρημα πυρετοῦ ἀγωνίας καὶ πότε σὰν φύθιοι ἔκστασης μπρὸς σ' ὄραματα ἢ νοσταλγίες. Καὶ παντοῦ μιὰ ἀπέραντη εὐλικρίνεια. Πουθενὰ καμμιά προσπάθεια καὶ καμμιά ἐπιτείδεψη. Οὔτε κι' ὅταν ἡ αὐστηρὴ τεχνικὴ τοῦ στίχου ἀπαιτοῦσε μιὰ κάποια μετατόπιση, μιὰ ἀντικατάσταση σ' αὐτὴς τὶς ἀπόλυτα πηγχεῖες καὶ παρθένες κραυγές. Μιὰ χασμοῦ διὰ, ἀριὰ καὶ πὸν, ἢ μιὰ φτωχὴ ρίμα — ἡρέματα τοῦ σχολαστικοῦ κριτῆ — δὲν ἔχει τὴν δύναμιν ἀναγκάσῃ τὸν ποιητὴ νὰ θυσιάσῃ τὴν παρθενία τῆς φράσης του. Γι' αὐτὸ μένει, ἀλλὰ ἐξουσιάζῃ τὴν παρθενία τῆς φράσης του. Γι' αὐτὸ μένει, ἀλλὰ ἐξουσιάζῃ τὴν παρθενία τῆς φράσης του. Ὁ Ποιητὴς εἶναι ψηλότερα ἀπ' τὸν στικχωπλόκο καὶ ὁ ἀγνώστης δὲν μπορεῖ νὰ δῇ ψεγάδι γιὰ τὴν εἰσέναναι συνεπαρμένους ἀπ' τὴν ἀπόλυτη εὐλικρίνεια καὶ τὴν οὐγκίνηση ποὺ κυριαρχεῖ παντοῦ, τοῦ μεταδίνεται πλοῦσια καὶ τὸν μεθᾷ.

Εἶπαν πὼς τὸ ὄψος αὐτὸ, εἶναι τὸ ὄψος κ' ἡ σκέψη τοῦ «Μαριάμπα» τοῦ ἴδιου Συγγραφέα. Δυστυχῶς ὅμως δὲν μ' ἔτυχε νὰ διαβάσω τὸ ἔργο αὐτὸ τοῦ Σκαρίμπα καὶ δὲν ἔχω γνῶμην.

Αὐτὰ εἶναι μετὰ λίγα λόγια τὰ «Ὀυλαλούμ», τὰ ποιήματα ποὺ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἐπιρεάσουν τὴν ποιησὴ μας — φανῆκαν μάλιστα καὶ οἱ πρώτες ἀπόπειρες — καὶ νὰ ἀνακηρύξουν τὸν ποιητὴ τους ἀρχηγὸ σχολῆς.

Φοβᾶμαι μόνον μήπως οἱ ἐνθουσιασμένοι θαυμαστὲς — ποὺ θὰ ἐπιχειρήσουν νὰ τὸν ἀκλουθήσουν, κακοσκοιτάφουν. Γιὰ τὸ δὲν εἶναι τὸ ὄψος αὐτὸ καθ' αὐτό, ποὺ δίνει τὴν τέτεια γοητεία τῶν «Ὀυλαλούμ», ἀλλὰ εἶναι ὅτι πίσω ἀπ' αὐτὸ κρύβεται ἡ ἀκαίρια προσωπικότητα ἐνὸς ποιητή, ἐνὸς ποιητῆ μ' ὅλες τὶς χάρεις, ὅπως εἶναι ὁ Γιάννης Σκαρίμπα.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΡΑΔΥΝΟΣ

ΑΠΟ ΜΗΝΑ ΣΕ ΜΗΝΑ

Η ΕΚΔΟΣΗ ΜΑΣ

Ἐφοδιασμένοι μ' ὄλη τὴ χαρὰ καὶ τὴ δύναμιν ποὺ χρειάζεται ἡ ἔκδοσις ἐνὸς περιοδικοῦ, παρουσιάζουμε, σήμερον, «τὸ Ξεκίνημα» μετὰ τὴν λογικὴν ἀντίληψιν τοῦ βάρους π' ἀν-λαβαίνουμε.

Μ' ἀρχῆς «Τὸ Ξεκίνημα» ε' ἀγκάλιασμα τῆς ἐπαρχιακῆς μας πνευματικῆς παραγωγῆς καὶ τὴν ὑποστήριξιν τῶν νέων ποὺ παρουσιάζουν κάποιες πιθανότητες ἐξέλιξης θ' ἀκολουθήσῃ ἓνα δρόμον φωτεινὸν εὐσυνειδήτο, καὶ λογικὸν εἶτι ποὺ νὰ μπορέσῃ νὰ δημιουργήσῃ ἓνα πνευματικὸν χάραμα ὀλότελα νέας ἐποχῆς κι' ἀπόλυτης προόδου στὴν ἑλλ. ἐπαρχία.

Γιὰ τὴν ἐπιτυχία τούτης μας τῆς προσπάθειας ἔχουνε σταθεῖ στοὺς πλευρὸν μας ὅλα τὰ φωτεινὰ μυαλὰ τῆς ἐπαρχίας καὶ ἡζωντανὲς πένες τῆς πρωτεύουσας, δίνοντάς μας τὴν αἰσιοδοξία νὰ πιστεύουμε πὼς πολὺ γρήγορα θὰ πλησιάζουμε τὸ ἰδανικὸν τοῦ σκοποῦ μας.

Τώρα τὸ πὼς οἱ διάφοροι... φίλοι μας θὰ χαρακτηρίσουν τὴν προσπάθειά μας τούτη ἑμεῖς θὰ τ' ἀγνοήσουμε ὀλότελα. Πιὸ ὑπερήφανοι σὲ κάθε νέο χαρακτηρισμὸν καὶ σχόλιον ποὺ σὲ βάρος μας θὰ γίνεται θὰ σταδιῶμε τὸ μέγεθος τῆς ἀξίας μας καὶ τῆς ψυχικῆς μας ρώμης καὶ μὲ θάρρος πλιότερο καὶ δύναμιν καινούργια θὰ προχωροῦμε στοὺς προσχεδιασμένον μας δρόμον.

Σ' ἀγῶνες ἀταίριαστους γι' ἄνθρωπον ἀνώτερον καὶ μετὰ ψηλὰ ἰδανικά θὰ κατεβοῦμε. Θὰ τηρήσουμε καὶ γιὰ τοὺς ἐχθροὺς μας ἀκόμη μιὰ στάσι ἀξιοπρεπή ποὺ νὰ ταιριάζῃ μετὰ τὸν σκοπὸν μας τὸν ἀγνὸν κι' ὠραῖον.

Αὐτοὺς τοὺς πόθους καὶ τὰ ὄνειρα νὰ ἐκπληρώσουμε ξεκινᾶμε σήμερον κι' ἂν τὸ κατορθώσουμε θάμαστε διπλᾷ εὐτυχισμένοι.

Ο ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΣ

Τὴ στιγμὴν ποὺ τὸ περιοδικὸν μας βρισκότανε ἑτοιμὸν γιὰ

τὰ πιεστήρια μάθαμε πὼς ὁ τίτλος «Ξεκίνημα» ἔχει κατατεθεῖ κανονικὰ στὸ ὄνομα τοῦ κ. Ν. Ἀἰβαλιώτη.

Μὴ ξέροντας εἰλικρινὰ πὼς ἔβγαινε ποτὲ ἐντυπο μὲ τὸ παραπάνω τίτλο ἀναγκαζόμαστε, γιὰ ν' ἀποφύγουμε καθυστερήσεις καὶ δυσαρέσκειες, νὰ βγοῦμε μὲ τὸ τίτλο «Τὸ Ξεκίνημα» μὲ τὸν ὁποῖον θὰ βγαίνουμε κι' ἀπὸ δῶ καὶ μπρὸς.

Ο κ. ΜΕΤΑΞΑΣ

Ἀνάμεσα στὴν ὄλη φωτεινὴ δρᾶσι τοῦ ἐμπνευσμένου μας Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰωάννη Μεταξᾶ, ξεχωριστῆς σημασίας γιὰ μᾶς εἶναι ἡ σιᾶσι του μπρὸς στὰ γράμματα καὶ ἡ ἐκδήλωσις του ὑπὲρ τῆς ζωντανῆς δημοτικῆς μας γλῶσσας ποὺ στὸ πρόσωπό του βρῆκε καὶ τὴ κρατικὴ ὑποστήριξη.

Γι' ἀπόδειξη παραθέτουμε πάρα κάτω ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ τό λόγο ποῦ ἐκφώνησε στὸ συλλαλητήριον τῶν Ἀθηνῶν τὶς 2 Ὀκτωβρίου 1936.

«Ὁ κομμουνιστικὸς κίνδυνος, ἐνοιώθατε ὅλοι σας, ἦτι δὲν ἦταν φάντασμα, ἦταν πραγματικότητα. Σιγά-σιγά καὶ ὑπουλα ὁ ἀπαισιος ἐχθρὸς ἐπροχωροῦσε μέσα στὰ σχολεῖα μέσα στὸ στρατῶνα, μέσα στὸ ἐργοστάσιο, μέσα στὸ σπιτι μας. Ἐπρωχώρησε καὶ ἀπειλοῦσε νὰ συντριψῆ τὰ πάντα νὰ γελοιοποιήσῃ τὴ θρησκεία νὰ διαλύσῃ τὴν οἰκογένεια, νὰ καταρακώσῃ τὴν πατρίδα».

Α Π Ο Ρ Ι Α

Ἐπειτα ἀπὸ πολλὰ συζητήσεις στὰ διάφορα δημοσιογραφικὰ γραφεῖα, ἀποφασίστηκε κι' ἐδωπέρα ἡ ἴδρυσις ἐνὸς ὀμίλου μ' ἀρχὲς τὴν ἀφύπνισι τῆς πνευματικῆς Ζάκυνθος.

Γινήκανε, μάλιστα, καὶ γιὰ τὸ σκοπὸ τοῦτο δύο συνεδριάσεις μὲ ἀπ' ἑτέλεσμα, στερνὰ, μὴ προσωρινὴ ἐπιτροπὴ ν' ἀναλάβῃ τὴ σύνταξι τοῦ σχετικοῦ καταστατικοῦ καὶ γενικὰ ὅλα ποῦ θὰ χρειαζότανε ἢ διοργάνωσή του.

Τώρα, πάει, ἕνας μῆνας ἀπὸ κείνη τὴ μέρα καὶ τίποτε δὲ γίνηκε. Γιατί; Χρεωκόπησε καὶ τοῦτο ὅπως κάθε τί π' ἀποφασίζεται στὸ Νησί τοῦ χάση.

«Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΚΑΡΙΜΠΑΣ»

Ὁ γνωστὸς ἀπὸ τὶς βαθυστόχαστες καὶ ἀκριβολογημένε

κριτικὲς τοῦ κ. Πέτρος Ολύμπιος ἀναδημοσίευσε σὲ κομψὸ τομίδιο μὴ κριτικὴ τοῦ ἀπ' τῆ «Μεσοηνία» Καλαμῶν γιὰ τὸ Χαλκιδεὸ λόγιον Γιάννη Σκαρίμπα.

Ὁ κ. Ολύμπιος μὲ τὴ γνωστὴ του παρατηρητικότητα κατορθώνει μέσα σὲ δώδεκα σελίδες μονάχα, νὰ μᾶς δώσει μιὰ γενικὴ ἀνάλυσι τοῦ ἔργου τοῦ πολυσυνθέτου συγγραφέου τοῦ «Μαριάμπα» καὶ νὰ κατατοπίσῃ τὸν ἀναγνώστη μέσα στὴ δεδαλὸδη σκέψη του.

ΕΝΑ ΡΕΣΙΤΑΛ

Μαθαίνουμε ἀπὸ τὴν Ἀθήνα πὼς τὸ Ρεσιτάλ πιάνου τῆς Διδος Λούσης Κόκλα, στὴν Αἶθουσα τοῦ Ὁδείου Ὁδείου Ἀθηνῶν εἶχε ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία.

Τὸ πρόγραμμα πλούσιο, μὰ καὶ δύσκολο, μ' ἔργα τῶν μεγάλων Γερμανῶν μουσουργῶν ἐχτελέστηκε μ' ἀταίριαστη μαεστρία ἀπὸ τὴ νεαρὴ καλλιτέχνηδα.

Ἡ Δις Κόκλα, γέννημα καὶ θρέμα τῆς Ζάκυνθος, φυσικὸ ἦταν ν' ἀκολουθήσῃ τὸ δρόμο ποῦ τῆς χάραξαν οἱ μεγάλοι τῆς πατριώται γιὰ τόξα τῆς Πατρίδας τῆς καὶ τοῦ ὀνόματός τῆς.

ΚΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ὁ 2ος στίχος τοῦ 4ου τετραστίχου τοῦ ποιήματος «Ἱστορία μιᾶς Σερβανίνας (Σελ. 1) νὰ διαβισθῇ «Γις τύχες τῶν «χαρτιῶν» τὴν βρῆκε φίνα.»

κ. Χρόνη Βραδυνὸν, Γαργαλιάνους: Τὰ τραγούδια σας ὄχι καλὰ. Μεταχειρίζεσαστε πολλὰ ἄστοχες ἐκφράσεις. Οἱ χασάπηδες καὶ οἱ γαῦροι νεκροθάφτηδες δὲν ἔχουνε καμμιά σχέσι μὲ κή ποιήσῃ. Στείριτε μας τίποτ' ἄλλο νὰ δοῦμε.

Παπινιάνους Πελόπιον Ἡλεία: Θὰ μπορούσαμε νὰ δημοσιεύσουμε κάτι δικὸ σας ἂν θέλετε νὰ τὸ υπογράψετε μὲ τὸ πραγματικὸ σας ὄνομα. Τὸ «Παπινιάνους» θὰ ταίριαζε γιὰ νὰ υπογράψῃ ἕνα δικαστικὸ ἔγγραφο κι' ὄχι ποιήμα. Γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια φχαριστοῦμε.

Μ. Κ. Κέρκυραν: ὄχι καλὰ. Διαβάστε, διαβάστε πολὺ πρὶν ξαναγράψετε. Γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια φχαριστοῦμε.

Μίμην Ἀντονακάκον. Καλαμᾶτα: Τὸ θέμα ποῦ διαλλέξατε χλιοπομένο. Θὰ χρειαζότανε γιὰ νὰ ξαναζωντανευτῆ μιὰ γερὴ πέννα, καὶ ἐσεῖς δὲν ἔχετε ἰδέα τῆς γλώσσας. Διαβάστε, διαβάστε.

Μ. Μ. Χανιά-Κρήτης. Δὲ νομίζετε πὼς θὰ σᾶς ζημειώναμε ἂν σᾶς δημοσιεύαμε τὰ ποιήματά σας ὅπως μᾶς παρακαλεῖται νὰ κάμουμε; Εἶνα παιδιάσθηκα καὶ ἐντελῶς ἀτεχνα. Διαβάστε μιὰ στιχογραφικὴ.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ & ΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

(Προσθετικά κρίνουμε τὰ βιβλία πού μᾶς στέρνονται σὲ ἓνα ἀντίτυπο καὶ ὑποχρεωτικὰ τὰ σὲ δύο).

Βιβλία

Γιάννη Σκαρίμπα «Οὐλαλούμ» Ποιήματα - Χαλκίδα. **Πάνου Κοράλη** «Εἰσὴνη» Συμβολικὸ δράμα σὲ πρόλογο, τρεῖς πράξεις καὶ ἐπίλογο. Ἀθήνα. **Σπύρου Μαρίνου** «Ρόδα καὶ ἀγκάδια» ποιήματα — Ζάκυνθος. **Ἀντιόχου Κυπρολέοντος** «Ἡ προῖκα τῆς Μαρίνας» Ληγηήματα - Ἀθήνα. **Θράκη Θρύλου** «Λόγια Λάντη» Δράμα σὲ πράξεις τρεῖς Ἀλεξανδρούπολις. **Γ. Κακολύρη** «Οἰκονομική καὶ Κοινωνική Ἀναδιοργάνωσις» Μελέτη Ζάκυνθος. **Πέτρου Ὀλύμπιου** «Γιάννης Σκαρίμπα» Κριτικὴ Ἀθήνα.

Περιοδικὰ

«**Νεοελληνικὰ Γράμματα**». Διευθυντῆς Ἀλέκος Φωτιάδης. Βουλῆς 1 Ἀθήνα. «**Νεοελληνικὰ Χρονικὰ**». Διευθυντῆς Γιάννης Σκαρίμπα-Ὀλυμπία Δρακοπούλου, Μενάνδρου 25α Ἀθήνα. «**Νέο Πνεῦμα**» Διευθυντῆς Γιάννης Φλάσιος-Γιάννης Ζαῖρης, Γ! Σεπτεμβρίου 15 Ἀθήνα. **Φίλος τῶν Ζώων** Διευθυντῆς Χαρίλαος Λαγουδάκης, Βουκουρεστίου 23 Ἀθήνα. «**Φύλλα Τέχνης**» Διευθυντῆς Μηνᾶς Δημάκης, Ἡράκλειον-Κρήτης. «**Διδακτικὴ Ζωή**», Ἡράκλειον-Κρήτης. «**Κινηματογραφικὸ Ἀστέρρα**» Διευθυντῆς Γ. Οἰκονόμου, Ἀθήνα. «**Ἐθνικὸ Κήρυκα**» Νέα Ὑόρκη. «**Πρόδο**» Ζακύνθου Διευθυντῆς Σ. Μαρίνος

Ἐφημερίδες:

«**Πρόδο**» Σεργῶν. «**Πρόδο**» Ἀλμυροῦ. «**Πρόδο**» Ζακύνθου «**Εὐρώτα**» Σπάρτης. «**Ζακυνθινὴ Φωνή**» «**Καστοριανὴ Ζωή**» «**Τηλέγραφος**» Πατρῶν. «**Ἀγῶνα**» Κυπαρισσίας. «**Καθημερινή**» Ζακύνθου. «**Παρθρητὴ**» Ἀργοστολίου «**Ἐπτάνησο**» καὶ «**Δύναμη**» Κερκίρας «**Μακεδονικὸ Ἀστέρρα**» Φλωρίνης. «**Μεσσηνία**» Καλαυῶν «**Ἐρευνα**» καὶ «**Φωνὴ τοῦ Αἰγίου**» Αἰγίου. «**Νέα Καλαμῶν**» «**Κραυγὴ**» Ἰωαννίνων «**Νέα Κόρινθος**» «**Ἐρευνα**» Χανίων. «**Θρακικὰ Νέα**» Ἀλεξανδρούπολις, «**Κριτικὰ Νέα**» Ἡρακλείου. κ.λ.π κ.λ.π

Ἐκδόσεις

«**Μούσσαι**» Γιά τὴ 31 τοῦ Μάρτη μᾶς ἀγγέλεται ἡ ἐπανεκδόση τῶν «**Μουσσῶν**» τοῦ διαλεχτοῦ συνεργάτου μας κ. Α. Χ. Ζώη σὲ τριμηνιαῖο περιοδικὸ κριτικῆς καὶ ἱστορίας

ΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ,

Ἐκκυκλοφόρησε τὸ πρῶτο τεῦχος τοῦ παραπάνου περιοδικοῦ μὲ διευθυντὴ τὸν διαλεχτὸ μᾶς συνεργάτη Χαλκίδαῖο λόγιο Γιάννη Σκαρίμπα καὶ μὲ συνεργασία τοῦ κ. Νίκου Παπᾶ ἔδρα - Χαλκίδα,